

СПЕНСЕР ДЖОНСОН

ХТО ВЗЯВ МІЙ СИР?

**ДИВОВИЖНИЙ СПОСІБ УПОРАТИСЯ
ЗІ ЗМІНАМИ**

*Переклала з англійської
Олександра Асташова*

«НАШ ФОРМАТ» · КИЇВ · 2018

[Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

Зміст

Частинки, що є в кожному з нас. Просте й складне.....	9
«Історія історії».....	10
Зустріч у Чикаго.....	13
Хто взяв мій Сир? Сама історія.....	18
<i>Чотири персонажі</i>	
<i>Сирна знахідка</i>	
<i>Де Сир?</i>	
<i>Миші: Ньюхар і Бігун</i>	
<i>Крихітні люди: Хмикач і Гмикач</i>	
<i>Назад до Лабіринту</i>	
<i>Долаємо страхи</i>	
<i>Насолоджуємося пригородою</i>	
<i>Ідемо по Сир</i>	
<i>Напис на стіні</i>	
<i>Ласуємо Новим Сиrom</i>	
<i>Радіємо змінам!</i>	
БЕСІДА. Пізніше того самого дня.....	55

Частинки, що є в кожному з нас

Просте й складне

В історії зображено чотирьох уявних персонажів: мишей — Нюхаря та Бігуна і крихітних людей — Хмикача та Гмикача. Усі вони покликані втілити прості й складні частинки, що є в кожному з нас незалежно від віку, статі, раси чи країни.

9

Іноді ми поводимося, як
Нюхар,
який найпершим пронюхує всі зміни, або як
Бігун,
який миттєво вдається до дії, або як
Хмикач,
який опирається змінам через страх, що все стане
лише гірше, або як
Гмикач,
який учиться пристосовуватися до змін, що, ймовірно, трапляються на краще!

Хоч би яка із цих частинок у нас домінувала, ми всі маємо спільну мету: знайти правильний шлях у Лабіринті й досягти успіху в мінливі часи.

[Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

«Історія історії»

10

Скільки я чекав, щоб поділитися з вами «історією історії»! Бо це означає, що чудова книга «Хто взяв мій Сир?» написана, видана і готова, щоб ми її з насолодою прочитали й поділилися з іншими. А чекав я багато років — відтоді, як Спенсер Джонсон уперше розповів мені цю повчальну «сирну» притчу. Ще до нашої співпраці над «Менеджером за одну хвилину». Пам'ятаю, як думав тоді, яка прекрасна і корисна історія.

«Хто взяв мій Сир?» — розповідь про зміни, що відбуваються в Лабіринті із чотирма дотепними персонажами, які шукають свій «Сир». Сир — метафора наших життєвих поривань: робота, стосунки, гроші, велика осяля, свобода, здоров'я, визнання, душевна рівновага і навіть такі тривіальні речі, як біг чи гра в гольф. Для кожного Сир означає щось своє. Щось, за чим ми женемося в пошуках щастя. Якщо ми це щось упіймаємо, то швидко до нього звикнемо. А от якщо втратимо, то невимовно страждатимемо.

«Лабіринт» символізує те середовище, де ви шукаєте бажане. Можливо, це компанія, де ви працюєте. Громада, в якій живете. Або просто взаємини з людьми.

Я часто подорожую світом і не втрачаю нагоди поділитися історією про Сир з іншими. Згодом мені не раз писали, як кардинально вона змінила долі. Неймовірно, але ця притча рятувала кар'єри, родини й навіть життя!

[Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

Можу навести яскравий приклад із життя Чарлі Джонса, відомого ведучого каналу NBC-TV, кар'єру якого врятувала історія «Хто взяв мій Сир?». Хоч його робота на телебаченні й непересічна, але принципи універсальні. А сталося ось що. Чарлі гарував у поті чола, успішно висвітлюючи події легкої атлетики на Олімпійських іграх, і вкрай засмутився, коли бос несподівано призначив його на ефіри з плавання і стрибків у воду, що відбуватимуться на наступних Олімпійських іграх. Він геть не розумівся на цих видах спорту, тож зневіра була безмежною. Чарлі вважав, що його недооцінюють. Як він розлютився! Це нечесно! Його злість почала просочуватися в усе, що він робив.

Але якось йому розповіли притчу «Хто взяв мій Сир?».

Почувши історію, він посміявся із себе і змінив ставлення до ситуації. Бо бос «забрав-таки його Сир». Отже, Чарлі пристосувався. Він проштудював ці два види спорту і дійшов несподіваного висновку: нові завдання змушують його йти в ногу із часом. Уже незабаром бос оцінив його ентузіазм та енергійність і призначив на ефіри із футболу. Справи Чарлі пішли якнайкраще — і він отримав відзнаку в Залі слави професійного футболу.

І це лише одна з багатьох реальних історій. А чув я їх багато — як про кар'єру, так і про особисте життя.

Моя віра в силу притчі така міцна, що нещодавно я роздав попереднє видання книжки всім, хто працює в моїй компанії (а це понад 200 осіб). Чому? Бо The Ken Blanchard Companies постійно змінюється — як і будь-яка організація, що прагне не тільки вижити, а й залишитися конкурентоспроможною. Наш Сир постійно забирають. Раніше ми тяжіли до відданих працівників, тепер же прагнемо людей, які не прив'язуються до усталених

порядків. Жити в бурхливій річці з постійних змін на роботі й удома буває доволі складно, допоки ми не навчимося дивитися на зміни новими очима і розуміти їх сутність. Тож відкрийте для себе «сирну» історію.

Коли я розповів колегам про книжку і дав її прочитати, то особисто побачив, як вивільняється негативна енергія. Люди підходили один по одному й дякували мені за історію, яка допомогла їм сприймати зміни в компанії по-іншому. Повірте, ця коротенька притча забере зовсім мало часу, проте уроки її неоціненні.

Гортаючи сторінки, ви помітите, що книжку поділено на три частини. Перша — «Зустріч у Чикаго» — розповідає про бесіду колишніх однокласників, які успішно чи безрезультатно дають лад змінам у житті. Друга — «Хто взяв мій Сир? Сама історія» — кістяк книжки. А в третій — «Бесіді» — персонажі обговорюють, що дала їм історія і як вони втілять її на практиці в професійному чи особистому житті.

Дехто, читаючи ранні рукописи, волів зупинитися на «Самій історії» і не йти далі, самостійно інтерпретуючи прочитане. Інші з насолодою ковтали й «Бесіду»: вона стимулювала мозок міркувати над тим, як застосувати нові знання до власних проблем.

Сподіваюсь, що ви, як і я, не раз перечитаєте «Хто взяв мій Сир?» і щоразу відкриватимете для себе щось нове. Що навчитесь давати лад змінам. І що досягнете життєвого успіху, хай би як там його розуміли.

Насолоджуйтеся уроками книжки і пам'ятайте: головне — йти по Сир!

*Кенет Бланшар
Сан-Дієго, Каліфорнія*

Хто взяв мій Сир? Сама історія

18

За давніх часів в одній далекій-далекій країні жили собі чотири маленьких мешканці, які день у день нишпорили Лабіринтом у пошуках ласого і такого милого серцю шматочка сиру.

Двоє з них були мишами на ім'я Ньюхар і Бігун, а двоє — крихітними чоловічками, ну дуже схожими на сучасних людей, лише розміром із мишу. Звали їх Хмикач і Гмикач.

І були вони такими маленькими, що неозброєним оком і не побачиш, чим вони там займаються. Однак варто придивитися — і вам відкриється неймовірна картина!

Щодня миші й крихітні люди шукали в Лабіринті шматочок сиру — кожен свій. Ньюхар і Бігун, які мали гарні інстинкти й недалекий розум, метушилися в пошуках звичайнісінького твердого сиру, який так любляють точити миші. Однак Хмикач і Гмикач націлили всі свої звивини, сповнені поривань й емоцій, на особливий сорт Сиру — так-так, з великої літери «С», — що, на їхню думку, подарує щастя й величезний успіх.

Але, попри всі розбіжності, у мишей і крихітних людей було дещо спільне: щоранку вони неодмінно надягали спортивні костюми, зашнуровували кросівки, переступали поріг і миттю кидалися в Лабіринт по улюблений шматок сиру.

Лабіринт становив собою нескінченні нетрі зі звивистих коридорів і кімнат, у яких подекуди траплявся смачнющий сир, а подекуди — і темні закутки з оманливими глухими кутами. Заблудити тут було легко.

Однак щасливцям, що такі знайшли правильний шлях, Лабіринт відкривав таємниці світлого майбуття. Миші Ньюхар і Бігун у пошуках сиру користувалися нехитрим методом спроб і помилок: навмання забігали в перший коридор і, якщо той виявлявся порожнім, повертали й бігли в другий. Оскільки порожні коридори вони пам'ятали добре, то нові ділянки освоювали досить швидко.

Коли Ньюхар своїм гострим носиком ловив запах сиру, Бігун щодуху мчав у приблизному напрямку. Як ви вже здогадалися, нерідко вони кружляли, кидалися в хибний бік і наштовхувалися на глухі кути. Однак правильний шлях таки знаходили — із часом.

Крихітні люди, Хмикач і Гмикач, теж дістали уроки з попереднього досвіду, однак покладалися на власний мозок, що генерував розумні стратегії. Іноді їм таланило знайти Сир, але нестримні людські поривання й емоції частенько брали гору й затуманювали очі. Це робило життя в Лабіринті лише складнішим і заплутанішим.

А проте Ньюхар, Бігун, Хмикач і Гмикач знайшли те, чого так прагнули, — кожен у свій спосіб. Якось наприкінці одного з коридорів сирної станції «С» кожнісінький відшукав свій шматок сиру. Тож щоранку після того випадку миші й крихітні люди застібали своє бігове спорядження й шпарили до сирної станції «С». Незабаром кожна пара склала власний розпорядок дня.

Ньюхар і Бігун як завжди прокидалися із першими півнями й чимдуж мчали крізь увесь Лабіринт — щодня

по тому самому маршруту. Коли миші добігали до місця призначення, то знімали кросівки і, зв'язавши шнурки, вішали їх на шию — так взуття було завжди напихваті. А вже потім переходили до сирної трапези.

Попервах Хмикач і Гмикач так само щоранку мчали до сирної станції «С», де на них чекали нові ласі шматочки, але згодом пристали на інший розклад. Крихітні чоловічки тепер прокидалися трішки пізніше, одягалися трохи повільніше й неквапливо прогулювалися до сирної станції «С». Урешті-решт, вони вже знали, де лежить Сир і як туди дістатися. Ці двоє і гадки не мали, звідки береться цей Сир або хто його приносить, лише могли припускати, що він неодмінно буде там.

Доходячи до сирної станції «С», Хмикач і Гмикач не соромилися розкладати речі й почувалися як удома. Вони вішали на плічка спортивні костюми, знімали кросівки й узували зручні капці — чому б не розслабитися, коли Сир уже знайдено?

— Як чудово! — мовив Хмикач. — Тут Сиру нам вистачить на все життя.

Крихітні люди почувалися щасливими, успішними і в цілковитій безпеці.

Уже незабаром Хмикач і Гмикач називали Сир із сирної станції «С» своїм. Смачного харчу тут було так багато, що, зрештою, вони переїхали до нього поближче й осіли, облаштувавши побут.

Щоб додати новій оселі трохи затишку, Хмикач і Гмикач прикрасили стіни афоризмами й навіть домалювали до них картинки із зображенням сиру, що викликало в них щиру усмішку. На одному з малюнків виднівся напис:

ШМАТОК СИРУ

РОБИТЬ ТЕБЕ ЩАСЛИВИМ

[Купить книгу на сайте kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

МІЙ БУДИ- НА ГОРІ КАНАМ БЕР
НОЧОК

2010 р.

Купить книгу на сайте kniga.biz.ua >>>

Час від часу Хмикач і Гмикач запрошували друзів, щоб ті оцінили їхній шмат Сиру на сирній станції «С», і з гордістю тицяли на нього пальцями:

— Гарний Сир, еге ж?

Іноді вони пригощали друзів, іноді — ні.

— Ми заслужили на цей Сир, — казав Хмикач. — Ми довго й наполегливо гарували, щоб його знайти.

Після цих слів він часто відламував запашний шматочок, клав собі до рота й засинав.

Щовечора крихитні люди пленталися додому із животами, набитими Сиром, а щоранку з упевненістю поверталися за новою порцією. І так тривало досить довгий час.

Сп'янілі від успіху, Хмикач і Гмикач не завважили, як упевненість переросла в самовпевненість. Вони так при звичаїлись до комфорту, що зовсім перестали помічати, що відбувається довкола.

Натомість Нюхар і Бігун не змінювали свого розпорядку. Вони щоразу прибігали на світанку й винюхували, метушилися, снували сирною станцією «С», прочісуючи місцевість — чи змінилось щось із попереднього дня? А вже потім сідали точити сир.

Якось уранці вони прибігли на сирну станцію «С», а сиру там не було.

Миші навіть не здивувалися. Нюхар і Бігун відзначили: порції сиру що не день, то ставали дедалі меншими, — тож були готові до неминучого й інстинктивно знали, що робити.

Вони подивилися один на одного, зняли з шиї кросівки, що вже звично на ній теліпалися, надягли на лапки й зашнурували.

Миші не обтяжувалися ретельним аналізом. Для них як проблема, так і її розв'язання були елементарними. Ситуація на сирній станції «С» зазнала змін. Тож Нюхар і Бігун мали змінитися разом з нею.

Вони тишком визирнули в Лабіринт. Нюхар підняв носика, втягнув повітря й кивнув Бігуну, який чкурнув коридорами Лабіринту — Нюхар ледь-ледь за ним устигав.

Ось так швидко вони вирушили на пошуки Нового Сиру.

Того ж дня по обіді до станції «С» приплелися Хмикач і Гмикач. Вони не звертали уваги на невеличкі щоденні зміни, тож не мали жодних сумнівів, що Сир буде на звичному місці. Очевидно, що на них чекав справжній сюрприз.

— Що?! Де Сир? — зарепетував Хмикач. — Де Сир? Де Сир?

Він так репетував, ніби на його крик мав хтось прибігти й покласти Сир на місце.

— Хто взяв мій Сир? — голосив Хмикач.

Узявшись у боки, з почервонілим від люті обличчям, він заволав ще гучніше:

— Це нечесно!

Гмикач лише похитав головою, не вірячи власним очам. Він теж розраховував, що на сирній станції «С» буде Сир, тож просто остовпів від подиву, якийсь час навіть пальцем не ворухнувши. Гмикач був заскочений зненацька. Хмикач щось там викрикував, але Гмикач волів не чути його слів. Він узагалі не хотів нічого чути або бачити — надто важко було дивитися правді в очі.

Поведінка крихітних людей не була ані привабливою, ані продуктивною, але їх можна зрозуміти. Знайти Сир

було геть не так легко. Крім того, для крихітних людей він означав набагато більше, ніж буденне харчування.

Пошуки Сиру перетворилися для них на пошуки щастя — у тому сенсі, в якому вони його розуміли. Для кожного, залежно від смаку, Сир означав щось своє. Дещо особливе.

26

Для одного Сир символізував матеріальні блага. Для іншого — міцне здоров'я чи душевну рівновагу. Ось для Гмикача Сир означав безпеку, люблячу родину й затишний будиночок на провулку Чеддер. А Хмикач волів жити мов вареник у маслі в маєтку на горі Камамбер.

Сир так багато важив для кожного з них, що крихітні люди довго метикували, що робити далі. Зрештою вирішили понишпорити по вже не сирній станції «С» — а може, Сир кудись заховали?

Поки Ньюхар і Бігун швиденько прочісували нові місця, Хмикач і Гмикач продовжували хмикати й гмикати. Вони просторікували та скаржилися на несправедливість. Хмикач навіть почав впадати у відчай. А що, як Сиру не буде тут і завтра? Як же його плани на майбутнє?

Крихітні люди все ще не могли оговтатися. Як це трапилося? Ніхто не попередив. Напевно, щось там сталося, мабуть, це якась прикра помилка...

Того вечора Хмикач і Гмикач повернулися додому голодними й понурими. Однак перед тим, як піти, Гмикач написав на стіні:

Що важливіший для тебе Сир,
то більше ти до нього
прив'язаний